Lietas arhīva Nr. CA-0218-23/20
ECLI:LV:RAT:2023:0329.C30505220.10.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2023. gada 29. martā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā
tiesnese referente L.Pliča
tiesnese M.Bebriša
tiesnese G.Freimane

rakstveida procesā izskatīja vienkāršotas procedūras lietu /pers. D/ prasībā pret /pers. E/ (*/pers. E/*) par naudas piedziņu sakarā ar /pers. D/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2022. gada 24. marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2020. gada 30. aprīlī /pers. D/ cēlusi vienkāršotas procedūras prasību pret /pers. E/ (*/pers. E/*), kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1770., 1771., 1772. un 1779. pantu, lūdz piedzīt no atbildētāja zaudējumus 542,30 euro un visus tiesāšanās izdevumus, un noteikt prasītājai tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā līdz sprieduma izpildei no piedzītās summas. Prasībā norādīti šādi apstākļi.

Prasītājai piederošais nekustamais īpašums /adrese A/, robežojas ar atbildētājam piederošo nekustamo īpašumu /adrese B/.

/datums/vētras laikā uz prasītājas nekustamā īpašuma žoga uzkrita atbildētājam piederošajā nekustamajā īpašumā audzis koks, sabojājot žoga posmu, uz tā esošos gaismas ķermeņus un videokameru, kā arī prasītājas nekustamajā īpašumā esošo trešajai personai piederošo automašīnu.

Lai novērstu īpašuma bojājumus, prasītāja samaksāja SIA „Efija-2" 592,90 euro par nokritušā koka novākšanu, teritorijas sakopšanu, gaismas ķermeņu un videokameru nomaiņu, un 780,87 euro saskaņā ar SIA „LV Group serviss" sastādīto tāmi par žoga sekcijas atjaunošanu. Prasītājai tika izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība 831,47 euro, kas sastāv no izdevumiem saskaņā ar SIA "Efija-2" faktūrrēķinu 592,90 euro un SIA "LV Group serviss" tāmē norādītajām tiešajām izmaksām 518,57 euro, atskaitot pašrisku 280 euro. Nekompensēto izdevumu apmērs ir 542,30 euro.

Tā kā atbildētājs nav pildījis normatīvajos aktos noteiktos īpašnieka pienākumus, lai uzturētu savu nekustamo īpašumu tādā kārtībā, lai no tā nevar rasties kaitējums kaimiņiem, atbildētājs ir vainojams bojājumu nodarīšanā prasītājas īpašumam, jo šie bojājumi bija nodarīti atbildētāja bezdarbības dēļ, proti, sakarā ar to, ka atbildētājs nebija nozāģējis koku, kas var apdraudēt citas personas un to mantu.

[2] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2022. gada 24. marta spriedumu prasība noraidīta. Spriedums pamatots ar šādiem motīviem.

Lietā ir pierādīts, ka atbildētāja nekustamajā īpašumā augošs koks nokrita, nodarot bojājumus prasītājai piederošajam nekustamajam īpašumam un automašīnai, kas tajā atradās. Nav pamata apšaubīt, ka koks nokrita vērtas laikā, ko apstiprina publiski pieejamā informācija par laika apstākļiem konkrētajā datumā.

Lietā ir pierādīts prasītājai sakarā ar krītošā koka nodarīto bojājumu novēršanu radušies izdevumi, no kuriem apdrošinātājs atlīdzinājis daļu 831,47 euro apmērā, bet apdrošināšanas atlīdzība 542,30 euro apmērā prasītājai nav izmaksāta.

No Civillikuma 1770., 1771., 1772., 1779. panta izriet, lai apmierinātu prasību par zaudējumu atlīdzināšanu, tiesai jākonstatē, ka vienlaikus pastāv visi minētie priekšnoteikumi. Savukārt, lemjot par prasības pamatotību, tiesa ņem vērā Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteikto, ka prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība.

Prasījums par zaudējumu piedziņu no atbildētāja pamatots ar apstākli, ka atbildētājs nebija nozāģējis koku, kas var apdraudēt citas personas un to mantu, līdz ar ko ir vainojams bojājumu nodarīšanā prasītājas īpašumam.

Ar lietas materiālos esošiem pierādījumiem nav pierādīts, ka nokritušais koks pirms vētras bija tādā stāvoklī, ka varēja apdraudēt citas personas un to mantu, un ka atbildētājam pirms vētras bija pienākums koku nozāģēt.

No Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumu Nr. 309 „Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža" 3., 4.1., 5.5. un 6. punkta izriet, ka zemes īpašnieks nav tiesīgs pēc saviem ieskatiem zāģēt koku, kas aug pilsētas teritorijā, un koka ciršana vai nozāģēšana bez pašvaldības atļaujas ir pieļaujama, ja koks ir atzīstams par bīstamu, tas ir, tādu, kas apdraud infrastruktūras darbību, cilvēka veselību, dzīvību vai īpašumu. Tādējādi apstāklis, ka koks aug blakus citai personai piederošajam zemes gabalam, pats par sevi nepadara šo koku par bīstamu.

Prasītāja ar iesniegumiem Valsts policijā un Rīgas pašvaldības policijā par iespējamu administratīvā pārkāpuma izdarīšanu – bīstama koka nenociršanu vērsusies jau pēc tam, kad koks bija nokritis vēja ietekmē.

No Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijas /datums/lēmuma, secināms, ka atbildētājs saukts pie administratīvās atbildības par to, ka nav nodrošinājis tāda koka nociršanu, kas kļuva bīstams pēc nokrišanas, nevis sodīts par tāda koka nenociršanu, kas bija bīstams pirms notikuma.

Lietā nav iesniegti pierādījumi tam, ka nokritušais koks bija bīstams pirms /datums/notikušās vētras. Secīgi nav pierādījumu arī tam, ka atbildētājam bija pamats uzskatīt, ka koks vēl pirms /datums/radīja draudus infrastruktūras darbībai, cilvēku veselībai, dzīvībai vai īpašumam. Vizuāli koks nebija vērtējams kā bīstams un koka iespējamais avārijas stāvoklis nebija pamanāms. Tādējādi nav konstatēts, ka atbildētājam bija pienākums veikt nepieciešamos pasākumus draudu novēršanai, tas ir, nozāģēt koku pirms /datums/. Tāpat no lietas materiāliem redzams, ka koks auga tādā vietā, kur netika traucēta gājēju un transporta pārvietošanās. Tādējādi nav konstatējams, ka atbildētājam bija pienākums vismaz apzāģēt koku.

Atzīstams, ka zaudējumi prasītājai radušies koka krišanas rezultātā, nevis tā iemesla dēļ, ka atbildētājs nav nozāģējis jau nokritušo koku. Ņemot vērā, ka lietā nav pierādījumu tam, ka nokritušais koks bija bīstams pirms /datums/notikušās vētras, nav pierādīts, ka atbildētājs ir pieļāvis bezdarbību, kā rezultātā prasītājai tika nodarīti zaudējumi.

Ņemot vērā vētrai raksturīgās īpašības, /datums/notikusī vētra uzskatāma par nepārvaramas varas apstākļiem un prasītājai nodarītais zaudējums ir nejaušs, jo tā cēlonis ir nepārvaramas varas (vētras) sekas. Saskaņā ar Civillikuma 1774. pantu šāds zaudējums nav jāatlīdzina.

Ņemot vērā minēto, prasība ir noraidāma un no prasītājas piedzenami valsts ienākumos tiesas izdevumi 215,15 euro.

[3] Prasītāja iesniegusi apelācijas sūdzību, pārsūdzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2022. gada 24. marta spriedumu pilnībā un lūdzot prasību apmierināt. Apelācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[3.1] Tiesa sniegusi nepareizu lietas apstākļu juridisko novērtējumu.

Tiesa pareizi konstatējusi, ka koks no atbildētāja zemes gabala ir uzkritis prasītājas zemes gabalam un sabojājis īpašumu, tādējādi radot zaudējumus. Tiesa pareizi konstatējusi zaudējumu apmēru.

/datums/tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. /numurs/par to, ka /datums/plkst. 20:40 atbildētājs nenodrošināja bīstama koka nociršanu, tādējādi pārkāpjot Rīgas domes 2013. gada 15. janvāra saistošo noteikumu Nr. 204 „Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi" 5.3. apakšpunktu.

Ar Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijas /datums/lēmumu Nr. /numurs/ atbildētājs par minētās normas neievērošanu saukts pie administratīvās atbildības, uzliekot atbildētājam naudas sodu 50 *euro* apmērā. Līdz ar to lietā ir prejudiciāls nolēmums, kas konstatē atbildētāja pārkāpumu par bīstama koka nenozāģēšanu. Tiesa nepareizi secinājusi, ka pārkāpums ir konstatēts par nokrituša koka neaizvākšanu, jo pārkāpums ir konstatēts tieši par bīstama koka nenozāģēšanu.

[3.2] Tiesa nepareizi nav saskatījusi atbildētāja vainojamību bīstama koka nenociršanā un nenovākšanā. Tieši atbildētāja bezdarbība bija cēlonis nodarītajiem zaudējumiem. Ja atbildētājs būtu pienācīgi uzturējis savu īpašumu, apkopis to atbilstoši Rīgas domes 2013. gada 15. janvāra saistošo noteikumu Nr. 204 "Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi" 5.3. apakšpunktam, zaudējumi nebūtu radušies.

Koks piederēja atbildētājam, nokrita no viņam piederošā zemes gabala, līdz ar to prezumējams, ka viņš ir vainojams zaudējumu nodarīšanā. Ja atbildētājs būtu nozāģējis bīstamo koku, tad tas nebūtu nolūzis vētras laikā. Vētra šajā gadījuma nav atzīstama par nepārvaramu varu, bet gan par blakus faktoru atbildētāja vainojamībai.

Tiesa nepamatoti nav ņēmusi vērā Civillikuma 1084. pantu, kas paredz būves īpašnieka pienākumu uzturēt savu būvi tādā stāvoklī, ka no tās nevar rasties kaitējums ne kaimiņiem, ne garāmgājējiem, ne arī tās lietotājiem. Šī tiesību norma tulkojama paplašināti, attiecinot to arī uz zemi un uz tās augošiem kokiem.

[3.3] Tiesa ir nepareizi interpretējusi Rīgas domes 28.04.2015 saistošajos noteikumos Nr.146 "Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumu" normas, jo saskaņā ar minētajiem normatīvajiem aktiem uz atbildētāju gulstas pienākums uzturēt savu nekustamo un nodrošināt, lai īpašums būtu tādā kārtībā, ka citām personām netiek nodarīti nekādi zaudējumi. Atbildētājs šos savus pienākumus nav pildījis (nav nozāģējis bīstamus kokus), un tā rezultātā prasītājai ir nodarīti zaudējumi (uz atbildētāja zemes esošs bīstams koks ir uzkritis uz prasītājas īpašuma žoga un sabojājis tā posmu, kā arī sabojājis citu prasītājai un citām personām piederošu mantu). Līdz ar to, ievērojot Civillikuma 1775. pantu, atbildētājam ir pienākums atlīdzināt prasītājai zaudējumus.

[4] No lietas materiāliem redzams, ka Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} un 250.^{25} panta noteikumiem pirmās instances tiesa uz atbildētāja dzīvesvietas adresi /adrese C/nosūtījusi apelācijas sūdzību un tai pievienotos dokumentus. Ievērojot Civilprocesa likuma 56.^{2} panta pirmajā daļā noteikto, dokumenti nosūtīti Hāgas 1965.gada 15.novembra konvencijas par tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšanu civillietās vai komerclietās paredzētajā kārtībā – ar /kompetentā iestāde/ starpniecību.

Rīgas apgabaltiesā saņemta /kompetentā iestāde/ informācija par to, ka minētos dokumentus iespējams izsniegt, jo atbildētājs norādītajā adresē nav sastopams, bet ir noskaidrota jauna iespējamā atbildētāja adrese.

Rīgas apgabaltiesa 2022. gada 29. augustā pievienojusies lūgumam par dokumentu izsniegšanu, nosūtot apstiprinājumu dokumentu izsniegšanai /kompetentā iestāde/ norādītajā iespējamajā atbildētāja adresē /adrese D/.

2022. gada 16. decembrī tiesā saņemts apstiprinājums par dokumentu neizsniegšanu, no kura izriet, ka atbildētājs norādītajā adresē nebija sastopams, kā arī nav zināma cita viņa atrašanās vieta.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{2} panta 2.^{1} daļu, ja tiesas dokumenti personai piegādāti šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā un ir saņemts apstiprinājums par to neizsniegšanu, tiesa izvērtē dokumentu neizsniegšanas iemeslus un dokumentu neizsniegšanas ietekmi uz tiesvedību nosaka saskaņā ar šā likuma noteikumiem. Tiesa pēc dokumentu neizsniegšanas iemeslu izvērtēšanas var piegādāt dokumentus atkārtoti vai izmantot citu metodi dokumentu izsniegšanai. Ja dokumentus neizdodas izsniegt atkārtoti, piemēro šā likuma 59. pantu.

Ievērojot minēto, saskaņā ar Civilprocesa likuma 59. panta pirmo daļu atbildētājam par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā tika paziņots, publicējot sludinājumu oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" 2023. gada 17. janvārī.

Tā kā ir pagājis vairāk kā viens mēnesis no sludinājuma publikācijas dienas, uzskatāms, ka atbildētājam ir paziņots par lietas izskatīšanas laiku un vietu, līdz ar ko ir pieļaujams izskatīt lietu pēc būtības.

Motīvu daļa

[5] Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija, pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi lietai pievienotos pierādījumus, apsvērusi apelācijas sūdzībā un pārsūdzētajā pirmās instances tiesas spriedumā norādītos argumentus, atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota un prasība ir apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426. panta pirmo daļu, 430. panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā. Ņemot vērā, ka pirmās instances tiesas spriedums pārsūdzēts pilnā apmērā, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība izskatāma pēc būtības atbilstoši apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. un 97. panta prasībām tiesa lietas apstākļus noskaidro pēc tiesas sēdē pārbaudītiem pierādījumiem un novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem. Tiesību doktrīnā norādīts, ka (..) pierādījumi jāvērtē kopumā, nevis izolēti (..), jānosaka pierādījumu nozīmība saistībā ar lietā nosakāmiem apstākļiem un faktiem, (..) jāizdara secinājums par pierādījumu pietiekamību (*sk. Civilprocesa likuma komentāri. Trešais papildinātais izdevums. Autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna vispārējā zinātniskā redakcijā.- Rīga: Tiesu namu aģentūra. 2006., 183.lpp.*).

[5.1] Prasības pieteikumam pievienotie rakstveida pierādījumi – Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs A/noraksts, Kadastra informācijas sistēmas dati, /datums/apskates protokols, kartes skata izdrukas un situācijas shēma ar pievienotajām fotogrāfijām apliecina prasībā norādīto, ka /datums/vētras laikā prasītājai piederošā nekustamā īpašuma /adrese A/ teritorijā (autostāvvietā) no atbildētājam piederošā nekustamā īpašuma /adrese B/, iekrita koks, bojājot abu teritoriju sadalošo nožogojumu un radot mehāniskus bojājumus /pers. K/ piederošajam transportlīdzeklim *Mazda*, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/.

Īpašuma bojājumu faktu pierāda prasītājas /datums/apdrošināšanas atlīdzības pieteikums par īpašumam nodarītiem bojājumiem, /datums/civiltiesiskās atbildības atlīdzības pieteikums, Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Teikas iecirkņa /datums/vēstule Nr. /numurs/ un Rīgas pašvaldības policijas Vidzemes pārvaldes /datums/vēstule.

Automašīnas sabojāšanas faktu pierāda automašīnas īpašnieka /pers. K/ /datums/pretenzija, /datums/nolietota transporta līdzekļa akts, Transporta līdzekļa likvidācijas sertifikāts Nr. /numurs/ un Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Teikas iecirkņa /datums/vēstule Nr. /numurs/.

SIA „Efija-2" faktūrrēķins Nr. GN 19122019 un maksājuma uzdevums apliecina, ka prasītāja apmaksāja SIA „Efija-2" sniegtos transporta pakalpojumus un pakalpojumus, kas saistīti ar nokritušā koka aizvākšanu, teritorijas uzkopšanu, sabojāto gaismas ķermeņu un video kameru nomaiņu,

592,90 *euro* apmērā.

SIA „LV Group serviss" /datums/tāme apliecina, ka žoga sekcijas atjaunošanas darbi maksā 780,87 *euro*, tostarp tiešās izmaksas 518,57 *euro*.

Paziņojums par ienākošo maksājumu Nr. /numurs/ pierāda, ka /datums/ prasītāja saņēma apdrošināšanas atlīdzību 831,47 *euro* apmērā. Tādējādi apdrošinātājs nav izmaksājis prasītājai apdrošināšanas atlīdzību 542,30 *euro* apmērā (592,90 + 780,87 - 831,47). Nekompensēto izdevumu apmērā ietilpst pašrisks 280,00 *euro* un nekompensētās izmaksas saskaņā ar SIA „LV Group serviss" tāmi.

[5.2] Prasītāja uzskata, ka atbildētāja vainojamā rīcība ir tajā, ka nolaidīgas un bezatbildīgas sava īpašuma apsaimniekošanas rezultātā, nepildot normatīvajos aktos noteiktos īpašnieka pienākumus, lai uzturētu tādā kārtībā savu nekustamo īpašumu, ka no tā nevar rasties kaitējums ne kaimiņiem, ne garāmgājējiem, ne arī tā lietotājiem, tika pieļauta koka uzkrišana viņas īpašumam, to sabojājot.

Civillikuma 1084. panta jēga un mērķis ir sabiedriskās drošības interesēs pienākuma noteikšana īpašniekam uzturēt savu īpašumu tādā stāvoklī, lai no tā nevar rasties kaitējums ne kaimiņiem, ne garāmgājējiem, ne arī tā lietotājiem. Respektīvi, sava īpašuma uzturēšana lietošanai drošā stāvoklī ir īpašniekam ar likumu imperatīvā kārtā uzlikts pienākums, kura nepildīšana Civillikuma 1779. panta izpratnē uzskatāma par tādu prettiesisku bezdarbību, kura cietušajai personai rada tiesības uz zaudējumu atlīdzināšanu.

Rīgas domes 2015. gada 28. aprīļa saistošo noteikumu Nr. 146 „Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi" 3. un 4. punkts paredz īpašnieka pienākumu nekustamā īpašuma teritorijā nodrošināt teritorijas sakopšanu, t.sk. apstādījumu uzturēšanu un īpašuma teritorijā esošo koku, krūmu un to zaru apzāģēšanu un novākšanu.

[5.3] Prasītāja pamatojusi prasību uz Civillikuma 1779. pantu par zaudējumu atlīdzību.

Saskaņā ar Civillikuma 1779. pantā noteikto katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Mūsdienu tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (*K.Torgāns. Saistību tiesības I daļa. Rīga, 2006., lpp. 209*).

Tādējādi Civillietu tiesas kolēģija secina, ka Civillikuma 1084. pants un Rīgas domes Saistošie noteikumi Nr. 146 noteica atbildētāja pienākumu uzturēt savu īpašumu tādā stāvoklī, ka no tā nevar rasties kaitējums ne kaimiņiem, ne garāmgājējiem, ne arī tā lietotājiem.

Atbildētājs šos savus pienākumus nav pildījis (nav nozāģējis tuvu kaimiņa īpašumam augošu bīstamu koku), kā rezultātā prasītājai nodarīti zaudējumi (uz atbildētāja zemes esošs bīstams koks ir uzkritis uz viņas īpašumā esoša žoga un sabojājis tā posmu, kā arī sabojājis citu prasītājai un citām personām piederošu mantu).

[5.4] Kā nepamatotu tiesas kolēģija vērtē pirmās instances tiesas viedokli, kuras ieskatā koka nokrišana stipra vēja ietekmē kaimiņa īpašumā ir uzskatāma par nepārvaramu varu un tādēļ noraidījusi prasību.

Tiesību doktrīnā izteikta atziņa, ka nepārvarama vara satur tās pašas iezīmes, kuras satur nejaušs notikums. Atšķirība ir tāda, ka nepārvaramai varai ir sevišķi spēcīga iedarbība, tāpēc, pat ja nepārvaramas varas iestāšanos varētu paredzēt, to tik un tā nevarētu novērst (*sk. Bērziņa K. Nejaušs notikums un tā sekas. Jurista Vārds, 17.02.2015., Nr. 07 (859), 24.-29. lpp.*).

Eiropas kopienu tiesa savos spriedumos lietā nr. 296/86 Anthony Mc Nicholl Ltd and others v Minister of Agriculture, lietā nr. C-263/97 The Queen v Intervention Board for Agricultural Produce, ex parte First City Trading Ltd and others, lietā nr. C-50/92 Firma Molkerei- Zentrale Süd GMbH& Co. KG v Bundesanstalt für landwirtschaftiche Marktordung, norādījusi, ka ar jēdzienu „nepārvarama vara" saprot ārkārtējus, neparedzamus, no personas neatkarīgus apstākļus, no kuru sekām nav iespējams izvairīties, pievēršot vajadzīgo uzmanību un ko persona nevar ietekmēt.

No publiski pieejamās informācijas pirmās instances tiesa secinājusi, ka /datums/virs Latvijas strauji pieņēmās spēkā ciklons; Rīgā vēja brāzmas sasniedza 21 m/s, bet pilsētas ziemeļos – 25 m/s.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 97. pantam tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem. No dzīvē gūtiem novērojumiem tiesas kolēģija izdara secinājumu, ka Latvijā mēdz būt vēja brāzmas virs 21 m/s, īpaši rudens un pavasara periodā.

Sava nekustamā īpašuma uzturēšana pienācīgā un citām personām drošā stāvoklī ir tās īpašniekam ar likumu uzlikts pastāvīgs, nepārtraukts pienākums, kura izpildes nodrošināšanai veicamo pasākumu izvēle un realizācija ir tikai paša īpašnieka atbildība. Tādēļ atbildētājam bija jāizvērtē viņa īpašumā augošo koku attālums no kaimiņa īpašuma, šo koku vecums un fiziskās īpašības. No dzīvē gūtiem novērojumiem tiesas kolēģijai ir zināms, ka stipra vēja laikā jauni un kopti koki ir izturīgi, taču īpaša vērība ir pievēršama veciem un tuvu svešam īpašumam augošiem kokiem, kuri, neizturot stipru vēju, var nokrist un nodarīt bojājumus svešam īpašumam.

[5.5] Civillietu tiesas kolēģija ir konstatējusi visus zaudējumu atlīdzības priekšnoteikumus, proti, atbildētāja neattaisnojama bezdarbība, savlaicīgi neveicot savā īpašumā esošu bīstamu koku tuvu kaimiņa īpašumam apsekošanu un nepieciešamības gadījumā to nociršanu, koka nokrišanas rezultātā uz prasītājas īpašumā esoša žoga sabojāta viņas manta, par kuru apdrošinātājs nav izmaksājis atlīdzību 542,30 *euro* apmērā (pašrisks un nekompensētās izmaksas saskaņā ar SIA „LV Group serviss" tāmi), kā arī cēlonisko sakaru starp minēto atbildētāja neattaisnojamo bezdarbību un prasītājai radušamies zaudējumiem.

[6] Apmierinot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, no atbildētāja prasītājas labā piedzenami prasītājas samaksātie tiesas izdevumi.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja lietā ir samaksājusi –valsts nodevu 162,9 *euro* (81,35 *euro* par prasības celšanu (*lietas 1. sējuma 11. lapa*) un 81,35 *euro* par apelācijas sūdzības iesniegšanu (*lieta 1. sējuma 202. lapa*), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 353,14 *euro* (1,71 *euro* par sludinājuma teksta sagatavošanu (*lietas 1. sējuma 83. lapa*), 14,23 *euro* par sludinājuma publicēšanu oficiālajā izdevumā (*lietas 1. sējuma 104. lapa*), 5,37 *euro* par tiesas dokumentu nosūtīšanu (*lietas 1. sējuma 12. lapa*), izdevumi par tiesas dokumentu izsniegšanu ārvalstīs 102,45 *euro* (*lietas 1. sējuma 114. lapa*) + 112,40 *euro* (*lietas 2. sējuma 8. lapa*) 116,98 *euro* (*lietas 2. sējuma 55. lapa*).

Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka prasība ir apmierināta pilnībā, no atbildētāja prasītājas labā ir piedzenami prasītājas samaksātie tiesas izdevumi 516,04 *euro*.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44. panta otro daļu, ievērojot prasītājas pieteikto lūgumu par tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu, ir pamats piedzīt no atbildētāja prasītājas labā ar lietas vešanu saistītos izdevumus.

Saskaņā ar minētā panta pirmās daļas 3. punktu izdevumi sakarā ar pierādījumu iegūšanu atlīdzināmi izdevumu faktiskajā apmērā. Prasītāja iesniegusi tulkošanas biroja „Skrivanek" priekšapmaksas rēķinu Nr./numurs/ (*lietas 1. sējuma 127. lapa*) un maksājuma apstiprinājumu (*128. lapa*), kas apstiprina prasītājai radušos izdevumus sakarā ar pierādījumu iegūšanu 90,58 *euro*.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājai juridisko palīdzību lietā ir sniedzis zvērināts advokāts Raivo Sjademe. Prasītāja iesniegusi advokāta 2020. gada 15. oktobra rēķinu Nr. 20201015-2, kas izrakstīts prasītājai par juridisko palīdzību lietā, prasības pieteikuma sagatavošanu un pierādījumu vākšanu par summu 78,65 *euro* (*lietas 1. sējuma 92. lapa*) un maksājuma uzdevumu, kas apstiprina šo izdevumu samaksu (*lietas 1. sējuma 105. lp.)*.

Prasība celta par zaudējumu 542,30 *euro* piedziņu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunktu prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro*, izdevumi advokāta palīdzības samaksai atlīdzināmi to faktiskajā apmērā,

tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas. Attiecīgi šajā lietā izdevumi advokāta palīdzības samaksai atlīdzināmi ne vairāk kā 162,69 *euro*.

Ņemot vērā minēto, no atbildētāja prasītājas labā piedzenami izdevumi advokāta palīdzības samaksai to faktiskajā apmērā 78,65 *euro*.

[8] Atbilstoši Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktam un VAS „Latvijas Pasts" tarifiem un lietā esošajiem pierādījumiem lietā ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 367,32 *euro* (par tiesas dokumentu nosūtīšanu saistītie izdevumi 23,65 *euro* un par dokumentu tulkošanu nosūtīšanai atbildētājam radušies izdevumi 158,63 *euro* (*lietas 1. sējuma 146. lapa*) + 38,24 *euro* (*lietas 1. sējuma 162. lapa*) + 146,80 *euro* (*lietas 2. sējuma 38. lapa*), ko apstiprina rakstveida pierādījumi lietā.

Tā kā, ceļot prasību, prasītāja samaksājusi ar lietas vešanu saistītos izdevumus 5,37 *euro*, uz sprieduma taisīšanas brīdi nesamaksāti ir ar lietas vešanu saistītie izdevumi 361,95 *euro*, kas, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktu, 42. panta pirmo daļu un Ministru kabineta 2022. gada 11. janvāra noteikumu „ Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 23. punktu, piedzenami valsts labā no atbildētāja.

[9] Atbilstoši Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, norādāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā (Civillikuma 1765. pants) no piespriestās, bet nesaņemtās summas.

[10] Ievērojot Civilprocesa likuma 204^{1}. panta noteikumus, nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97. pantu, 189.-193. pantu, 432.-434., $440.^{1}$, $440.^{11}$ un $440.^{12}$ pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

Apmierināt /pers. D/ prasību pret /pers. E/ (*/pers. E/*) par zaudējumu piedziņu.

Piedzīt no /pers. E/, dzim. /datums/, par labu /pers. D/, personas kods /personas kods/, zaudējumus 542,30 *euro*, tiesas izdevumus 516,04 *euro* un ar lietas vešanu saistītos izdevumus 169,23 *euro*, kopā piedzenot 1 227,57 *euro* (viens tūkstotis divi simti divdesmit septiņi *euro* 57 centi).

Samaksa veicama /pers. D/ norādītajā SEB Banka AS kontā : /konta numurs/.

Noteikt /pers. D/, personas kods /personas kods/, tiesības saņemt no /pers. E/, dzim. /datums/, likumiskos procentus – 6 % gadā no piespriestās, bet nesamaksātās summas par laiku no sprieduma labprātīgas izpildes termiņa beigām līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot Civillikuma 1763. pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Piedzīt no /pers. E/, dzim. /datums/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 361,95 *euro* (trīs simti sešdesmit viens euro *95* centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami kontā Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmējs : Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis : civillietu identificējoši dati.

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā.

Noteikt, ka spriedums izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese L.Pliča
Tiesnese M.Bebriša
Tiesnese G.Freimane